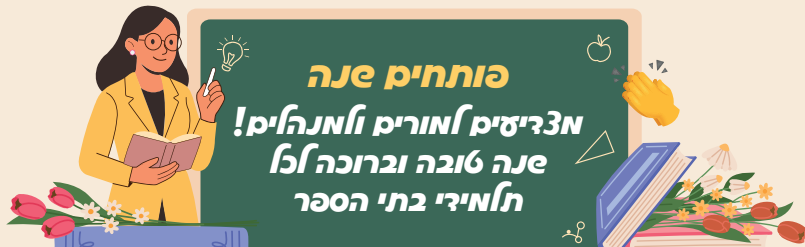

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר נזיקין | מסכת הוריות דף ו'י"ב
פרשת כי תבוא | י"ד-כ' באלול תשפ"ה (7-13 לספטמבר 2025)

פוחחיס שנה

מזריעים אורים ואנהימ!
שנה טובה וברוכה לך
תאמידי בתי הספר

הלימוד מוקדש להצלחת חיילי צה"ל, השבת החטופים ורפואת הפצועים
אחינו כל בית ישראל
הנתונים בצרה ובשביה
העומדים בין בים ובין ביבשה
המקום ירחם עליהם
יוציאם מצרה לרוחה

מן התלמוד

סדר נזיקין, מסכת הוריות ה', א

דכולי עלמא מיהת כי כתיבי הני קראי - בעבודה זרה הוא דכתיבי, מאי משמע? אמר רבא, ואי תימא רבי יהושע בן לוי, ואמרי לה כדי, אמר קרא: "וכי תשגו ולא תעשו את כל המצוות האלה", איזו היא מצווה שהיא שקולה ככל המצוות? הוי אומר: זו עבודה זרה.

דכולי עלמא מיהת - על כל פנים לדעת הכול

הני קראי - פסוקים אלה

כדי - סתם

הסבר: הגמרא שואלת מאין אנו יודעים שהקורבנות בפסוקים שבהם דנו קודם, באים על חטא עבודה זרה? הרי זה לא נכתב בפירוש. על כך ענה רבא, ויש אומרים רבי יהושע בן לוי, ויש אומרים זאת סתם בלי שם האומר, שלומדים זאת מכך שהפסוק מדבר על שגגה בכל המצוות - והכונה היא לעבודה זרה, השקולה בחומריתה כנגד כל המצוות.

תפילה לשלום חיילי צה"ל:

מי שברך אבותינו
אברהם יצחק ויעקב,
הוא יברך את חילי צבא ההגנה לישראל
ואנשי כחות הבטחון,
העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו,
מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים,
ומן הים הגדול עד לבוא הערבה
ובכל מקום שהם, ביבשה באויר ובים.
יתן ה' את אויבינו הקמים עלינו
נגפים לפניהם!
הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו
מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה,
וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.
ידבר שונאינו תחיתיהם,
ועטרים בכתר ישועה ובעטרת נצחון.
יהי להם ברוך ה' ויהי להם ברוך ה'
כפי ה' אלהיכם ההלך עמכם,
להלחם לכם עם אויביכם להושיע אתכם".
ונאמר: "אמן".

דף ו': הוראת שעה

"הוראת שעה" היא הוראה לעבור על אחד מאיסורי התורה לזמן מסוים. לנביא ה' שידוע שהוא נביא אמת, יש סמכות מיוחדת להורות במקרים מיוחדים לעבור על איסור מסוים מן התורה. אחת מהוראות השעה המפורסמות נעשתה על ידי אליהו הנביא בהר הכרמל. באותה תקופה רוב העם עבד עבודה זרה ואלהיו ערף את הקרבת הקורבנות על הר הכרמל, הוא העלה קורבן עולה על מזבח, ועובדי האלילים העלו קורבן לעבודה זרה על מזבח שלהם. כאשר ירדה אש מן השמים על קורבן העולה שלו, ראו הכל שה' הוא האלוקים וחרזו בתשובה הקרבת קורבן העולה בהר הכרמל היתה איסור, מפני שאסור להקריב קורבנות מחוץ לבית המקדש. אך לנביא מותר בהוראת שעה להתיר לעבור על איסור, אם הוא עושה זאת לשם שמים כדי לחזק את עם ישראל.

דף ז': "כוהן משיח" ו"מרוצה בגדים"

כאשר כוהן גדול עבר על איסור, אין הוא מביא חטאת רגילה, אלא "חטאת כוהן משיח" שיש לה דינים מיוחדים המפורטים במסכת זבחים. מהו "כוהן משיח"? קנימות שתי אפשרויות למנות כוהן גדול: אפשרות אחת: "כוהן משיח". כלומר, מושחים את הכוהן בשמן המשחה שעשה משה רבנו, ועל ידי זה הוא נהיה כוהן גדול. אפשרות שנייה: "מרוצה בגדים". כלומר, הכוהן לובש את שמונת בגדי הכהונה של הכוהן הגדול, ועובד עבודה בבית המקדש, וכך הוא מתמנה לכוהן גדול. באפשרות הזו השתמשו אחרי שנגזר שמון המשחה.

דף ח': עשר מצוות נצטו ישראל במרה

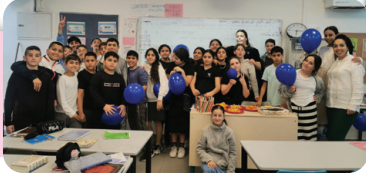
בצאת בני ישראל ממצרים הם עדיין לא קיבלו את התורה. באותה תקופה הם היו חציים לשמור רק את שבע מצוות בני נח. בדף זה מלמד התלמוד: "עשר מצוות נצטו ישראל במרה". אחרי שהם יצאו מצדו השני של ים סוף שנקרע לשנים, הם הגיעו למקום בשם "מרה" ושם הקב"ה כבר ציוה אותם עשר מצוות. שבע מצוות בני נח, אותן היו צריכים לקבל על עצמם מחדש כעם ישראל, ועוד שלוש מצוות: א. דיני משפטי התורה. ב. מצוות כיבוד אב ואם. ג. שמירת שבת מינו יודעים זאת? בספר שמות נאמר שכשהיו בני ישראל במרה "שם שם לו חק ומשפט" - שם נצטוו על משפטי התורה. ומינו יודעים שבמרה נצטוו על

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי
המניש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר
לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 18:14	כניסת שבת: 18:50
יציאת שבת: 19:24	יציאת שבת: 19:49
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 18:29	כניסת שבת: 19:01
יציאת שבת: 19:26	יציאת שבת: 20:17

מורה טוב, מורה לחיים

אושרת סרי, ביה"ס "נעם" יבנה

מה הלו"ז: היום שלי מתחיל ב-5:45 בהודיה לה' יתברך, ברכות השחר + תפילה אישית. אח"כ מוציאה לטיול את שני הכלבים המתוקים שלי. לאחר שנטענתי, יוצאת לשגרת עבודה מלאה ומשמעותית בבית הספר המשפחתי שלנו, הבית השני שלי.

דמות מופת: שושנה צולמן, מחנכת בחסד עליון שזכיתי להיות תלמידתה במשך שלוש שנים בבית הספר היסודי "יבנה" בפתח תקווה. אני משתדלת לדבוק במידותיה. **משאלה חינוכית:** "כל ילד צריך מבוגר אחד שיאמין בו" - בעבודתי אני בשאיפה לכך. חשוב לי שכל תלמיד יחוש שרכש כלים לחיים וערכים שילוו אותו בדרכו. **יוזמה לימודית:** בימי שישי לאורך השנה אנו מקיימים מפגש לימוד משותף להורים ולתלמידים של עלון

"תלמוד ישראלי". אנו דואגים לעודד ולצ'פר את התלמידים המתמידים בפרסים ערכיים ושווים.

אפרת ארייתי, ביה"ס "עציון" תל אביב

מה הלו"ז: קמה מוקדם בבוקר, מתפללת תפילת שחרית. מארגנת את הילדים ושולחת אותם לבתי הספר עם חיבוק, חיוך ונשיקה. מגיעה מוקדם לעבודה כדי להספיק לשוחח עם תלמידים ותלמידות שרוצים זמן שיח אישי או חיבוק קטן של בוקר. נכנסת לכיתה ולא כדי לעבוד אלא למלא שליחות ולהיות עבור התלמידים בימים המורכבים הללו ואז חוזרת להיות אמא באהבה ושמחה.

דמות מופת: מרים פרץ, שהמסר שלה הוא: "לא משנה כמה קשה ומכאיב יכול להיות המסע - תמיד יש לי בחירה איך להגיב". היא לימדה אותי שלא לוותר על האור, אפילו בחושך הכי גדול. להיות בן אדם שמאמין, שפועל למען אחרים ושמוצא משמעות גם מתוך השבר.

משאלה חינוכית: "ואהבת לרעך (גם אם הוא לא) כמוך". שתהיה אהבת הזולת, שיתוף הבנה וכבוד הדדי. שאם רואים תלמיד לבד - מייד ייגשו אליו, אם רואים תלמיד חדש - יחברו בינו לבין הכיתה. כי השינוי מתחיל בנו. **יוזמה לימודית:** בבית ספרנו בית המדרש פעיל תמיד. יש תלמידים מקסימים שעורכים מיוזמתם שיעורי תהילים ואמירת "פסוקים". כמו כן, לומדים אצלנו "תלמוד ישראלי" בהנאה וסיפוק בחברותא וכל זה ללא פרס! לימוד תורה לשמה!

זיכרון אישי מהרב אלקנה ויזל הי"ד

(מאת תלמיד של הרב אלקנה ויזל - הרב היה מחנך בבית הספר היסודי בני דקלים)

בכיתה ה' היה לי קשה - בלימודים, עם החברים ובאווירה הכיתתית. בסוף השנה נודע לנו שמחנכנו עוזב, וחיינו לדעת מי יחליף אותו. **כששמענו שזה הרב אלקנה - שמחנו מאוד. ידענו שהוא מיוחד ומסור לתלמידיו.** כבר בתחילת השנה הוא ישב עם כל תלמיד לשיחה אישית, אמר כמה אנחנו חשובים לו, וכמה הוא רוצה שנרגיש טוב ונשתף אותו בכל מה שמציק לנו. בשבילי זה היה מהפך - הרגשתי שכיף לי להגיע לבית הספר. כעבור שלושה שבועות פרצה המלחמה. הרב אלקנה התגייס למרות פציעתו, ובכל זאת שמר על קשר איתנו. **לילה לפני שנהרג התקשר אליי ואמר**

כמה אני משמעותי בשבילו וכמה חשוב שאמשיך להגיע ללימודים. היה לי קשה מאוד עם מותו, אבל בזכות מילותיו המשכתי להתמיד. היום טוב לי - והכול בזכותו. רב סמל ראשון אלקנה ויזל נפל בקרב ברצועת עזה ביום י"ב בשבט תשפ"ד.

זיכרונות מתפילת ראש חודש כסלו עם יוסי הרשקוביץ הי"ד

(מאת שלום וייל)

תפילת ראש חודש כסלו בבית הספר "פלך" בנים הייתה עמוסה ותוססת, אך משהו בחיבור לשירה לא צלח. החזן ניסה בכל כוחו, והתלמידים לא הצטרפו. **יוסי המנהל, שהתפלל תמיד מאחור, הבחין במתרחש. בשקט אך בנחישות צעד קדימה, צירף אליו כמה מחנכים, והחל לרקוד כדי לסחוף את כולם. תחילה הצטרפו תלמידים בודדים, עד שיוסי הרים אחד מהם על כתפיו, וגל של שמחה פרץ בכל בית המדרש.** השירה והריקודים מילאו את המקום, מעגלים מעגלים. הודו לה' על כל הטוב.

יוסי לא שכח גם את הפינות השקטות - פנה אל התלמידים שעמדו בצד והעניק להם תפקידים: אחד - גבאי, שני - נשיאת ספר תורה, וכך הלאה. הוא חינך תמיד בדוגמה אישית, מתוך רגישות, שמחה והובלה. בסיום אמר: "גיבור הוא מי שכובש את יצרו - ואתם שוב הצלחתם להיות הגיבורים שלנו". כך היה יוסי - מחנך אמיתי, שנשמתו פרטה תמיד על מיתרי הלב.

רב סמל מתקדם יוסף חיים (יוסי) הרשקוביץ נפל בקרב ברצועת עזה ביום כ"ו במרחשוון תשפ"ד.

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0				
495	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 גלות בבל	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אבינו / שרה	-3760 בריאת העולם

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מי היא הדמות המרכזית בציור?
- 2 מה היו תפקידיה הציבוריים והחינוכיים של הדמות?
- 3 מי הן הדמויות בתמונות על הקיר?
- 4 מהם הספרים המונחים על השולחן?
- 5 התבוננו היטב היטב בציור. יש בו דבר לא נכון ולא הגיוני - מהו?

מי אני?

1. פרשנית מקרא, מורה ומחנכת.
2. נולדה בריגה ולמדה באוניברסיטאות בגרמניה.
3. לאחר נישואיה עלתה לארץ והחלה ללמד תנ"ך.
4. הפיצה דפים עם שאלות ועיונים על פרשת השבוע, שהגיעו לאנשים רבים.
5. חידשה דרכי לימוד בתנ"ך, וזכתה בפרס ישראל לחינוך.
6. ביקשה שעל מצבתה יכתבו רק את התואר "מורה".

ג'סטי, אטלז

חמד של מושג

מינהל החינוך הדתי, הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

מדי שנה בוחר מינהל החינוך הממלכתי דתי אישיות מופת, כדי לשמש מודל לתלמידים. באמצעות לימוד קורות חייה, משנתה ופועלה של הדמות מלמדים את התלמידים לערכים כמו זהות יהודית, אחריות אישית, קשר עם אלוקים, ואהבת הארץ והמדינה. **השנה במהלך השנה נלמד על הרב יוסף משאש זצ"ל, מגדולי רבני מרוקו וצפון אפריקה וממנהיגי הרוחניים והבולטים. תלמיד חכם, פוסק הלכה, איש ספר ופיוט, מנהיג ציבור ואיש. הרב משאש ראה בכל תחומי החיים – הלכה, פיוט, ספרות, אמנות, היסטוריה וחיי קהילה – ביטוי לעבודת ה'.**

5780 ה'תש"פ	5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשנ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ג	5260	5258	4900	4800	4650	4260
2019 שנת סיום הטי"ם ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינה	1969 הרב אריה לויין	1967 מלחמת ששת הימים	1948 הקמת המדינה	1947 מלחמת העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

דבר תורה

אחד האירועים המרגשים בירושלים היה טקס הבאת הביכורים, עליו מספרת פרשתנו והוא מתואר באריכות במסכת ביכורים שבמשנה. על המציאות בה האדם מביא את ביכוריו למקדש, אומרת התורה: "ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלוהיך". התורה מלמדת אותנו שהשמחה המגיעה לאדם לא תלויה במה שיש לו תחת היד, אלא בשאלה האם הוא מסתפק בחלקו ועסוק ומסתכל רק בעצמו, במה שיש לו. **אדם שעסוק בכל הטוב שנתן לך ה' הוא שמח בחלקו ומרגיש שיש לו הכל.** הסכנה הגדולה היא בהסתכלות ובהשוואה אל מה שקורה מסביב, ולכן מדגישה התורה שהשמחה בכל מגיעה מתוך הסתכלות במה שנתן לך".

סדר זיקין | מסכת הוריות | דף ח' - י"ב

כיבוד אב ואם ועל שמירת שבת? מפני שבמעמד הר סיני, כשנאמרו עשרת הדיברות, נאמר: "שמור את יום השבת... כבוד את אביך ואת אמך כאשר צוה ה' אלהיך". היכן הוא ציון? הרי כעת נאמרות המצוות בפעם הראשונה לעם ישראל? מכאן אנו למדים ששתי מצוות אלו כבר נאמרו לעם ישראל במרה.

דף ט': הכוהן הגדול מאחיו

באחת ההלכות שמורה התורה לכוהן הגדול, היא מכנה אותו בפרשת אמור "הכהן הגדול מאחיו". מה כוונת התורה שהוא גדול מאחיו? דרשו חז"ל שיש לבחור כוהן גדול מובחר מן האחרים, נאה, חזק, חכם ועשיר. אחרים מוסיפים לדרוש מהפסוק שאם בחרו כוהן גדול שאין לו כסף, על "אחיו" - יתר העם - לתת לו כסף משלהם כדי שיהיה עשיר. בתוספתא במסכת יומא מסופר שפעם אחת בחרו לכוהן גדול כוהן בשם פנחס, שעסק לפרנסתו בחציבת אבנים. כשבאו הגזברים והגבאים לבשר לו שהוא נבחר לכוהן גדול, מצאו אותו באמצע חציבה, ומילאו בזהב את החלל שהוא חצב כדי שיהיה עשיר.

דף י': ההפלגה שהתארכה

פעם אחת הפליגו רבן גמליאל ורבי יהושע בספינה לחוף לארץ. רבן גמליאל הביא עמו פת לחם ורבי יהושע הביא עמו גם סולת, שמחזיקה מעמד זמן רב יותר מפת. ההפלגה התארכה יותר מכפי הצפוי, הלחם של רבן גמליאל אזל, ורבי יהושע חלק עמו בסולת שהשתמרה. שאל רבן גמליאל את רבי יהושע: "האם הבאת גם סולת כי ידעת מראש שנתעכב כל-כך בדרך?" אמר לו רבי יהושע: "יש כוכב אחד שזוהר פעם בשבעים שנה וכשהוא מופיע הוא מבלבל את הספנים והם טועים בכיוון. חששתי שהכוכב יופיע כשאנחנו מפליגים ולכן הבאתי איתי אוכל שמשתמר לזמן רב".

דף י"א: המלך צדקיהו - שלום

התלמוד מונה פמה מן המלכים שפיהנו בשלהי תקופת בית המקדש הראשון, האחרון שבהם היה צדקיהו המלך, שכינו אותו גם "שלום", מפני שהוא היה מושלם במעשיו לפני ה'. **חטא אחד בלבד חטא צדקיהו המלך: הוא עלה למלוכה בגיל עשרים ואחת, והוא נשבע לנבוכדנאצר שלא ימרוד בו.** נבוכדנאצר היה מלך בבל, ויחד חלק עם המידיים את ממלכתם של אשור שהתמוטטה. חלק מן הארצות שהיו תחת אשור עברו למידיים וחלק אחר עבר לנבוכדנאצר, בהן ארץ ישראל. לאחר זמן-מה רצה צדקיהו למרוד בנבוכדנאצר. ירמיהו הנביא הזהיר אותו שלא יעשה כן, אך הוא לא שמע לו. אז עלה נבוכדנאצר לארץ ישראל, החרב את ירושלים ואת בית המקדש, והגלה לבבל את רוב תושבי ארץ יהודה. היה זה בשנת ג' של"ט - שלשית אלפים ושלש מאות שלשים ותשע שנה לבריאת העולם.

דף י"ב: שמחת התורה

האמורא רבא הסתפק בשאלה בענינים הלכתיים סבוכים, והוא לא ידע מה ההכרעה בשאלה זו. פעם פגש רב פפא את הונא, בנו של רב נחמן ונטח בפניו את הספקו, והונא אמר לו שקימת דרשה של חז"ל ממנה יש תשובה לשאלה זו. **רב פפא התרגש כל כך מרוב שמחת התורה, שהוא קם והעניק נשיקה להונא בראשו, ואף לקח אותו חתן לבתו.** בדף זה גם מסופר סיפור יפה: בזקנו של אהרון היו שתי טיפות מנצנצות כמו שתי מרגליות יפהפיות. שתי הטיפות הללו הגיעו לזקנו של אהרן כשמשוה רבנו משח אותו בשמן המשחה להיות כוהן גדול. חשש משה רבנו: האם חלילה מעלתי בשמן הקדוש, שגשפך לי ממנו על זקנו של אהרון? אך הקב"ה אמר לו שהוא לא צריך לחשוש, כי הוא שמר על שמן המשחה כפי ההלכה. בזהר הקדוש כתוב ששתי הטיפות הללו רומזות לתורה שבכתב ולתורה שבעל פה.

שאלות חשובות

1. על איזה איסור עבר אליהו הנביא ולמה?
  2. כמה בנדים לבש הכוהן הגדול?
  3. מה היה כיוונו של המלך צדקיהו?
- בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagra@medison.co.il יש לציון את מסי העלון עליו אתם עונים.* בפיקוח רואה חשבון

תשובות

- הציור השבועי (עמ' 3)**
1. הרב חיים מאיר דרוקמן צ"ל.
  2. ראש ישיבת "אור עציון" ונשיא מוסדותיה, רב היישוב מרכז שפירא, נשיא איגוד ישיבות ההסדר, וי"ר מרכז ישיבות ואולפנות בני עקיבא וחבר ההנהלה הארצית של תנועת בני עקיבא, ראש מערך הגיוור, חבר כנסת וסגן שר.
  3. הרבנים אברהם יצחק הכהן ובנו יהודה קוק צ"ל, רבותיו של הרב דרוקמן.
  4. חלק מהספרים אותם כתב הרב דרוקמן.
  5. בציור החולפו המקומות של ים המלח והכינרת.

ילדים יקרים, בחרנו בעלון זה בשיתוף החמ"ד להצדיע למורים ולמנהלים היקרים שלכם.

אנו מזמינים אתכם לפתוח שנה בסימן "הצדעה למורים", שלחו לנו באיזה אופן הצדעתם למורה או למנהלת שלכם ואיזו מחווה עשיתם לכבודם. אפשר למשל להכין להם משהו, לכתוב להם כרטיס ברכה או להכין שלט לכבודם בכיתה. את החומר יש לשלוח למייל המצוין מתחת לשאלות השבוע* ותכנסו להגרלה.

